

Landsbyen Høsten blev 'udskiftet' i 1799.

Matrikelkort med opmåling i 1797 af landinspektør Unsgaard viser 'Kort over Byen Høysteens samtlige Jorder i Trygvælde Amt' - Kortet er revideret i 1809 - Der var da 13 gårde i landsbyen (matr.nr. 2 - 14).

12 gårde var ejet af Bregentved Gods, mens 1 'halvgaard' var ejet af Jomfruens Egede Gods.

Gårdene matr.nr. 10, 11, 12, 13 og 14 blev udflyttet i forbindelse med udskiftningen, medens gårdene matr.nr. 3 og 4 senere er blevet udflyttet fra landsbyen.

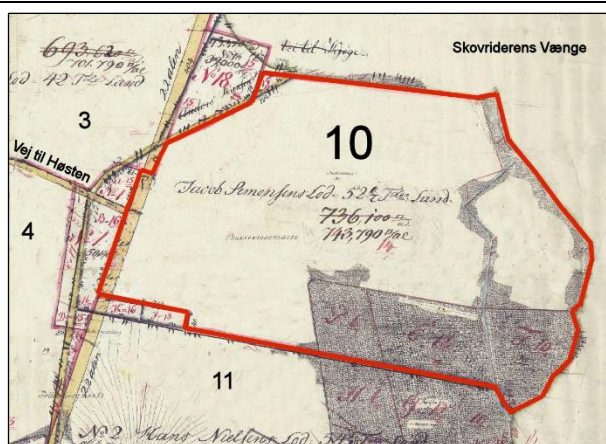
Matr.nr. 10 - Bukkevraagaard

Ved udskiftningen i 1799 havde gården et jordtilliggende på 743.790 Alen² - svarende til ca. 53 Td. Land (29,2 ha).

Gården var ejet af Bregentved Gods, og fæstet af Jacob Simonsen ved fæstebrev dateret 26-6-1797.

Før udskiftningen lå gården i landsbyen (tæt ved gård nr. 9). I forbindelse med udskiftningen blev gården udflyttet med jord øst for hovedvejen og med grænse mod Tureby sogn. På det gamle matrikelkort er angivet navnet 'Bukkevraemarken'. - I Arne Majvangs bøger om Dalby og Tureby sogne er nævnt gårdnavnet 'Bukkevraagaard'.

Gården forblev i Bregentved Gods' eje indtil den blev nedlagt som selvstændig ejendom efter en brand i 1921.

Matrikelkort 1799

Oplysninger om denne gårds fæstere, ejere og beboere er herunder angivet i kronologisk orden.

Før udskiftningen i 1799:

1787	FT-1787	Simon Henrichsen 62 Gift Hosbonde Bonde og Gaardmand
Johanne Hansdatter 50 Gift Madmoder
Jacob Simonsen 30 Ugift Deres Børn af Mandens sidste Ægteskab
Hendrich Simonsen 15 Ugift Deres Børn af Mandens sidste Ægteskab
Lars Simonsen 12 Ugift Deres Børn af Mandens sidste Ægteskab
Stefan Simonsen 9 Ugift Deres Børn af Mandens sidste Ægteskab
Barbara Simonsdatter 20 Ugift Deres Børn af Mandens sidste Ægteskab
Mette Jacobsdatter 70 Enke Konens Moder
1792	Note	Af beskrivelses forretning over Bregentveds bøndergods fra 1792 fremgår bl.a.:
Simon fik fæstebrev på gården den 14. juli 1755 uden indfæstning.
Stuelængen 8 fag, gammel og noget slet som behøver ombygning.
Søndre længe 18 fag i god stand.
Vester længe 13 fag, heraf 9 bygget i dette år.
Stræbsom, 60 år, har 5 børn, 4 sønner den ældste 36 år, 1 voksen datter. Hans kone omtrent 46 år har i 9 år været skrøbelig i sindet og sengeliggende, hendes moder en gammel kone over 80 år er ligeså hos beboeren og sengeliggende, og endelig har han hos sig konens søster, som også er svagelig, en enke efter en mand, som blev ihjeldslagen på Vesterbro i København for nogen år siden.
Kilde
1797	Ny fæster	Simon Hendrichsen (69 Aar) døde i marts md. 1797. Ved det efterfølgende skifte udgjorde boets indtægter 221 Rdl. og boets udgifter 292 Rdl. - Intet til Arv og Deling.
Registreringsforretning - Skifteforretning
Efter faderens død fik sønnen <u>Jacob Simonsen</u> fæste på gården.
Fæstebrev dateret 26-6-1797.

Efter udskiftningen:

1801	FT-1801	Jacob Simonsen 43 Gift husbonde bonde og gårdbeboer
Sidse Pedersdatter 26 Gift hans kone
Johanne Jacobsdatter 5 Ugift deres barn
Lars Simonsen 26 Ugift mandens broder national soldat
Peder Larsen 18 Ugift tjenestefolk
Ane Nielsdatter 19 Ugift tjenestefolk |
|------|---------|--|

1813	Historie	<i>Danmark går statsbankerot (efter deltagelse i Napoleonskrigene). Møntreform indfører ny 'Rigsbankdaler' med den halve værdi af den gamle Rigsdaler.</i>																																															
1814	Historie	<i>Folkeskolen indføres - Alle børn får ret og pligt til 7 års undervisning. Landsby-deggen i sin sorte kjole blev overflødig, og undervisningen af børn blev efterhånden overtaget af seminarieuddannede lærere. I byerne er der skolegang hver dag, men på landet kun hver anden. For sin deltagelse i krigen på Napoleons side må Danmark afstå Norge til Sverige.</i>																																															
1829	Note	<p>I A. Majvangs bøger om Dalby og Tureby sogne berettes, at det gik mindre godt for Jacob Simonsen på gården:</p> <p><i>5/5 1829 indfinder gmd. Jacob Si-monsen sig ved Bregentved godskontor og erklærer, at »han formedelst yderlig armod og aldeles mangel på sæd og foder ej ser sig i stand til at blive ved gården eller at få jorderne besåede dette forår«, og derfor vil fratræde. Da man kommer på gården, finder man alt i en meget ussel tilstand. De 6 heste er i en meget slet tilstand, 1 gl. sort ko og hvid kalv eller kvie ligeså af fodermangel, da der i det hele af hø og halm næppe er 2 læs og overhovedet ikke sæd. 2 vogne var i brugbar stand. Endvidere fandtes 1 ny plov, 2 harver</i></p> <p><i>i nogenlunde stand, 1 tromle, 1 slæde. Der er sået 3½ td. rug, men kun på en god td. land kan man se rug, de øvrige steder er det borte. Gårdens bygninger er en del forfaldne. Bohave er der kun lidt af, det vigtigste var: 3 senge med nogle usle sengeklæder, 1 bord, 1 gåsebænk, 1 skab, 1 gl. dragkiste, 1 stueur, og 1 kakkelovn, hvis varme i det hele er ubetydelig.</i></p>																																															
1829	Ny fæster	<p>Ved fæstebrev af 23-12-1829 fra Adam Wilhelm Greve af Moltke til Grevskabet Bregentved fik <u>Ole Olsen</u> fæste på den Gaard udflyttet fra Høsten By som Jacob Simonsen formedelst Fattigdom og Restancer har frasagt sig.</p> <p>På grund af 'Omstændighederne' fritages fæsteren for at betale indfæstning. Til Grevskabets Brandforsikringsfond betaltes 2 Rdl.</p> <p>Fæsteprotokol</p>																																															
1834	FT-1834	<p>Ole Olsen 40 Gift Gaardmand Else Hansdatter 34 Gift Hans kone Ane Olsdatter 7 Ugift Deres barn Hans Olsen 4 Ugift Deres barn Juliane Rasmusdatter 15 Ugift Pleiebarn, paa fattigvæsenets bekostning Hans Christian Hansen 12 Ugift Pleiebarn Christen Nielsen 25 Ugift Tjenestekarl Jens Jørgensen 18 Ugift Tjenestekarl</p>																																															
1839	Historie	<i>Christian d. 8. bliver konge i Danmark efter Frederik d. 6.s død.</i>																																															
1840	FT-1840	<table border="0"> <tr> <td>Ole Olsen</td> <td>46</td> <td>Gift</td> <td>Gaardbruger, lever af sin jordlod</td> </tr> <tr> <td>Else Hansdatter</td> <td>40</td> <td>Gift</td> <td>Hans kone</td> </tr> <tr> <td>Ane Olsdatter</td> <td>14</td> <td>Ugift</td> <td>Deres barn</td> </tr> <tr> <td>Hans Olsen</td> <td>10</td> <td>Ugift</td> <td>Deres barn</td> </tr> <tr> <td>Ole Olsen</td> <td>4</td> <td>Ugift</td> <td>Deres barn</td> </tr> <tr> <td>Mads Christiansen</td> <td>22</td> <td>Ugift</td> <td>Tienestekarl</td> </tr> <tr> <td>Peder Jacobsen</td> <td>21</td> <td>Ugift</td> <td>Tienestekarl</td> </tr> <tr> <td>Karen Sophie Andersdatter</td> <td>17</td> <td>Ugift</td> <td>Tienestepige</td> </tr> </table>			Ole Olsen	46	Gift	Gaardbruger, lever af sin jordlod	Else Hansdatter	40	Gift	Hans kone	Ane Olsdatter	14	Ugift	Deres barn	Hans Olsen	10	Ugift	Deres barn	Ole Olsen	4	Ugift	Deres barn	Mads Christiansen	22	Ugift	Tienestekarl	Peder Jacobsen	21	Ugift	Tienestekarl	Karen Sophie Andersdatter	17	Ugift	Tienestepige													
Ole Olsen	46	Gift	Gaardbruger, lever af sin jordlod																																														
Else Hansdatter	40	Gift	Hans kone																																														
Ane Olsdatter	14	Ugift	Deres barn																																														
Hans Olsen	10	Ugift	Deres barn																																														
Ole Olsen	4	Ugift	Deres barn																																														
Mads Christiansen	22	Ugift	Tienestekarl																																														
Peder Jacobsen	21	Ugift	Tienestekarl																																														
Karen Sophie Andersdatter	17	Ugift	Tienestepige																																														
1845	FT-1845	<table border="0"> <tr> <td>Ole Olsen</td> <td>51</td> <td>Gift</td> <td>Gaardmand</td> <td>Teersløv Sogn Sorø Amt</td> </tr> <tr> <td>Else Hansdatter</td> <td>45</td> <td>Gift</td> <td>hans Kone</td> <td>Teersløv Sogn Sorø Amt</td> </tr> <tr> <td>Ane Olsdatter</td> <td>18</td> <td>Ugift</td> <td>deres Børn</td> <td>Teersløv Sogn Sorø Amt</td> </tr> <tr> <td>Hans Olsen</td> <td>15</td> <td>Ugift</td> <td>deres Børn</td> <td>Her i Sognet</td> </tr> <tr> <td>Ole Olsen</td> <td>9</td> <td></td> <td>deres Børn</td> <td>Her i Sognet</td> </tr> <tr> <td>Niels Olsen</td> <td>5</td> <td></td> <td>deres Børn</td> <td>Her i Sognet</td> </tr> <tr> <td>Niels Nielsen</td> <td>22</td> <td>Ugift</td> <td>Tjenestefolk</td> <td>Her i Sognet</td> </tr> <tr> <td>Maren Nielsdatter</td> <td>16</td> <td>Ugift</td> <td>Tjenestefolk</td> <td>Her i Sognet</td> </tr> <tr> <td>Sidse Pedersdatter</td> <td>74</td> <td>Enke</td> <td>Almisselem</td> <td>Her i Sognet</td> </tr> </table>			Ole Olsen	51	Gift	Gaardmand	Teersløv Sogn Sorø Amt	Else Hansdatter	45	Gift	hans Kone	Teersløv Sogn Sorø Amt	Ane Olsdatter	18	Ugift	deres Børn	Teersløv Sogn Sorø Amt	Hans Olsen	15	Ugift	deres Børn	Her i Sognet	Ole Olsen	9		deres Børn	Her i Sognet	Niels Olsen	5		deres Børn	Her i Sognet	Niels Nielsen	22	Ugift	Tjenestefolk	Her i Sognet	Maren Nielsdatter	16	Ugift	Tjenestefolk	Her i Sognet	Sidse Pedersdatter	74	Enke	Almisselem	Her i Sognet
Ole Olsen	51	Gift	Gaardmand	Teersløv Sogn Sorø Amt																																													
Else Hansdatter	45	Gift	hans Kone	Teersløv Sogn Sorø Amt																																													
Ane Olsdatter	18	Ugift	deres Børn	Teersløv Sogn Sorø Amt																																													
Hans Olsen	15	Ugift	deres Børn	Her i Sognet																																													
Ole Olsen	9		deres Børn	Her i Sognet																																													
Niels Olsen	5		deres Børn	Her i Sognet																																													
Niels Nielsen	22	Ugift	Tjenestefolk	Her i Sognet																																													
Maren Nielsdatter	16	Ugift	Tjenestefolk	Her i Sognet																																													
Sidse Pedersdatter	74	Enke	Almisselem	Her i Sognet																																													
1848	Historie	<i>Frederik d. 7. bliver konge i Danmark efter Christian d. 8.s død.</i>																																															
1849	Historie	<i>Danmarks første egentlige grundlov - 'Danmarks Riges Grundlov' - blev underskrevet af Frederik d. 7. den 5. juni 1849.</i>																																															

- 1850 FT-1850 Ole Olsen 56 Gift Gaardmand, Huusfader Tersløv Sogn, Sorø Amt
 Else Hansdatter 50 Gift Hans Kone Tersløv Sogn, Sorø Amt
 Hans Olsen 20 Ugift Deres Børn Her i Sognet
 Ane Olsen 24 Ugift Deres Børn Her i Sognet
 Ole Olsen 14 Ugift Deres Børn Her i Sognet
 Niels Olsen 10 Ugift Deres Børn Her i Sognet
 Sidse Pedersdatter 78 Enke Almissem. Her i Sognet
- 1855 FT-1855 Ole Olsen, 62, Gift, Terslev Sg., Gaardmand, Husfader
 Else Hansdatter, 55, Gift, Terslev Sg., Hans Kone
 Hans Olsen, 25, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn
 Ole Olsen, 20, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn
 Niels Olsen, 15, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn
 Vilhelmine Grønbæk, 21, Ugift, København, Tjenestepige
- 1860 FT-1860 Ole Olsen 66 Gift Gaardmand. Huusfader Tersløv Sogn
 Else Hansdatter 60 Gift hans Kone Tersløv Sogn
 Ole Olsen 24 Ugift Deres Børn Her i Sognet [Dalby]
 Niels Olsen 20 Ugift Deres Børn Her i Sognet [Dalby]
 Karen Marie Hansen 3 Ugift Deres Børn Her i Sognet [Dalby]
 Peter Olsen 15 Ugift Tjenestefolk Thureby Sogn
 Maren Sophie Petersen 19 Ugift Tjenestefolk Her i Sognet [Dalby]

1863 *Historie* *Christian d. 9. bliver konge i Danmark efter Frederik d. 7.s død.
 Danske bordeller bliver gjort offentlige og underlægges læge- og politikontrol.
 Man anslår, at der er 400-500 offentlige bordeller.*

1864 *Historie* *Efter '2. Slesvigske Krig' må Danmark afstå Slesvig-Holstein, så grænsen rykkes helt op til
 Konge Aaen.*

1867 Hartkorn Hartkorn 1867 = 5-4-3-2

1869 **Ny fæster** Ved Forpagtningskontrakt dateret 25-2-1869 fra Frederik Georg Julius Greve af Moltke til Grevskabet Bregentved forpagtede Ole Olsen Gaarden matr.nr. 10 i Høsten, som hans Fader, Ole Olsen, hidtil havde haft i Fæste. Overtagelse 1-4-1869.
 Areal = ca. 53 Td. Land.
[Forpagtningskontrakt](#)

1870 FT-1870 Ole Olsen, 34, Gift, Dalby Sg., Husfader, Jordbruger
 Kirstine Pedersen, 28, Gift, Dalby Sg., Husmoder
 Hans Olsen, Under 1 Aar, Ugift, Dalby Sg., Søn
 Hans Jokum Andersen, 30, Ugift, ? Sg., Tjenestetyende
 Christian Larsen, 16, Ugift, Dalby sg., Tjenestetyende
 Anne Sofie Frederiksen, 22, Ugift, Dalby Sg., Tjenestetyende
 Christiane Frederiksen, 9, Ugift, Dalby Sg., Tjenestetyende
 Ole Olsen, 75, Gift, Terslev Sg., Husfader, Aftægtsmand
 Else Hansen, 69, Gift, Terslev Sg., Husmoder, Aftægtskone

1870 *Historie* *'Det Sjællandske Jernbaneselskab' åbner 'Sydbanen' fra Roskilde via Køge, Haslev, Næstved
 og Vordingborg til Masnedsund med indvielse den 4. oktober 1870. Jernbanen fik stor betydning
 for hele Sydsjælland - herunder Haslev by med omegn.*

1875 *Historie* *Eventyrdigteren H. C. Andersen dør 70 år gl.
 Kronemønten tages i brug 1. januar (til afløsning af 'Rigsbankdaleren').
 1 daler sættes til 2 kroner, 1 mark til 33 1/3 øre og 1 skilling til 2 øre.*

1879 *Historie* *'Østsjællandske Jernbaneselskab' anlægger en jernbane fra Køge til Fakse Ladeplads med en
 sidebane over Store Heddinge til Rødvig.
 Banen indvies d. 30. juni 1879 med deltagelse af bl.a. kongen, dronningen.*

1880	FT-1880	Ole Olsen	43	Gift	Husfader, Forpagter	Dalby Sogn
		Marie Petersen	31	Gift	Husmoder	Dalby Sogn
		Hans Olsen	10	Ugift	deres Barn	Dalby Sogn
		Christian Olsen	8	Ugift	deres Barn	Dalby Sogn
		Karen Sophie Olsen	6	Ugift	deres Barn	Dalby Sogn
		Niels Olsen	4	Ugift	deres Barn	Dalby Sogn
		Lars Peter Olsen	2	Ugift	deres Barn	Dalby Sogn
		Anders Olsen	1	Ugift	deres Barn	Dalby Sogn
		Else Hansen	79	Enke	nyder Aftægt hos Sønnen	Terslev Sogn
		Niels Christian Hansen	17	Ugift	Tjenestefolk	Dalby Sogn
		Maren Katrine Hansen	28	Ugift	Tjenestefolk	Dalby Sogn
		Marie Petersen	15	Ugift	Tjenestefolk	Dalby Sogn

1890 FT-1890 Ole Olesen, 53, Gift, Husfader, Forpagter, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Marie Olesen, 41, Gift, Husmoder, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Hans Olesen, 20, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Christian Olesen, 18, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Karen Sofie Olesen, 16, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Lars Pedersen Olesen, 12, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Anders Olesen, 11, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Anne Kirstine Olesen, 9, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Else Marie Olesen, 8, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Ludvig Olesen, 6, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Karl Frederik Olesen, 1, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,
 Ole Vilhelm Olesen, under 1 aar, Ugift, Barn, Dalby Sogn, Præstø Amt,

1901	FT- 1901	Ole Olsen	18360222	G	Huusfader	Gaardforpagter	Dalby Sogn
		Marie Pedersen	18480906	G	Huusmoder		Dalby Sogn
		Lars Peder Olsen	18770304	U	Barn		Dalby Sogn
		Ane Kirstine Olsen	18800221	U	Barn		Dalby Sogn
		Else Marie Olsen	18810808	U	Barn		Dalby Sogn
		Ludvig Olsen	18830426	U	Barn		Dalby Sogn
		Carl Frederik Olsen	18880226	U	Barn		Dalby Sogn
		Vilhelm Olsen	18890604	U	Barn		Dalby Sogn

1906 FT- 1906 Ole Olsen, 22-8-1836, G, Husfader, Gaardforpagter
 Marie Olsen, 6-9-1848, G, Husmoder
 Peter Olsen, 4-3-1877, U, Barn, Arbejder ved Agerbrug
 Frederik Olsen, 26-2-1888, U, Barn, Arbejder ved Agerbrug
 Anna Petersen, 11-9-1888, U, Tjenestetyende

1906 *Historie* *Frederik d. 8. bliver konge i Danmark efter Christian d. 9.s død*

1911 FT- 1911 Ole Olsen, 22-8-1836, G, Dalby Sg., Husfader, Landbruger
 Marie Petersen, 6-9-1848, G, Dalby Sg., Husmoder
 Lars Peter Olsen, 4-3-1877, U, Dalby Sg., Barn
 Karl Frederik Olsen, 26-2-1888, U, Dalby Sg., Barn

1912 *Historie* *Christian d. 10. bliver konge i Danmark efter Frederik d. 8.s død - Han dør i 1947*

1914 *Historie* *1. Verdenskrig - Krig mellem 'Centralmagterne' (Tyskland og Østrig-Ungarn med allierede) og*
 1918 *'Ententemagterne' (Frankrig, Rusland, Storbritannien og deres allierede, herunder USA og Ja-*
pan). - Krigen kostede næsten 10 mio mennesker livet.

1916	FT- 1916	Ole Olsen	22/2 1836	Gift	Husfader	Landbrug
		Marie Olsen	6/9 1848	Gift	Husmoder	
		Peder Olsen	4/3 1877	Ugift	Søn	
		Frederik Olsen	26/2 1888	Ugift	Søn	
		Herluf Frederiksen	22/4 1901	Ugift	Tjenestetyende	
		Magrete Jensen	16/6 1898	Ugift	Tjenestetyende	

Indkomst: 3.000 kr.

Formue: 8.000 kr.

Statsskat: 55,60 kr.

1915-
1918 Note

O. Olsens Forpagtergaard paa Høsten Mark, Dalby Sogn. Postforb. og St.: Thureby, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra Køge. Ejer: *Grevskabet Bregentved*. Nuv. Forpagter: *Ole Olsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1869, er født paa Ejendommen 22. Febr. 1836 og gift med *Marie Pedersen*, født paa *Gammelsøgaard* 6. Septbr. 1848. Sønnerne, *Lars Peder Olsen* og *Carl Frederik Olsen*, fødte henholdsvis 4. Marts 1877 og 26. Febr. 1888, er Medhjælpere paa Gaarden.

Matr.-Nr. 10 af Høsten. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 28,000 Kr. Brandassurance for Bygningerne c. 10,500 Kr. Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 45, Eng 2, Veje m. m. 3½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Byg, Røer, Blandsæd og 2aars Græs. Jordens Bonitet er væsentlig Lermuld. Der holdes 12 Køer, 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve af rød dansk Race, 4 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin.

Gaarden har den nuv. Forpagter overtaget efter Faderen, *Ole Olsen*, som tidligere havde haft den i Fæste under *Grevskabet Bregentved*. Gaarden var oprindelig *Tvillinggaard* til *Egebæksgaard*.

Uddrag af 'Danske Gaarde' 1915-1918 af J. C. B. la Cour

1920 Historie Genforeningen - Efter en folkeafstemning 10. februar 1920 blev Sønderjylland genforenet med Danmark efter 56 års adskillelse siden krigen i 1864.

1921	FT- 1921	Ole Olsen	22/2 1836	Gift	Husfader	Landbrug	Dalby Sogn, Præstø Amt
		Marie Olsen	6/9 1848	Gift	Husmoder		Dalby Sogn, Præstø Amt
		Peter Olsen	4/3 1877	Ugift	Barn		Dalby Sogn, Præstø Amt
		Frederik Olsen	26/2 1888	Ugift	Barn		Dalby Sogn, Præstø Amt
		Maren Andersen	28/3 1905	Ugift	Tyende		Terslev Sogn, Sorø Amt
		Peter Christiansen	23/8 1907	Ugift	Tyende		Thureby Sogn, Præstø Amt

1921 **Gård-
brand** Lørdag den 10. september 1921 nedbrændte gården.
Herunder gengives uddrag af omtale i *Haslev Folketidende* den 12. september:

Atter Gaardbrand i Høsten ved Haslev

Ole Olsens Gaard totalt nedbrændt.

Lørdag Aften ved 7-tiden trak et ret hæftigt Tordenvejr hen over Hasleveggen. En halv Time senere tilkendegav et stærkt rødtligt Skær paa den østlige Himmel, at der var opstaaet Brand - endda en ret betydelig. Det viste sig, at Branden var Høsten Mark. Det var den af Ole Olsen forpagtede Gaard, der ligger tæt Syd for Rødehus - mellem Rødehus og Røjlegaard.

Ildens Opkomst

skyldtes denne Gang hverken Tændstikker eller Kortslutning, men en elektrisk Udladning fra Tordenskyerne. Tordenvejret havde raset en Tid og Regnen strømmede ned. Man talte netop om, at nu var Uvejret vist drevet over. I næste Sekund hvislede et Lyn, ledsaget af et øredøvende Brag ned i Straataget over Indkørselsporten i den vestlige Længe.

Umiddelbart efter slog Flammerne op fra Taget, og da alle fire Længer var straaetækkede, varede det kun faa Minutter, før hele Gaarden samt et Materialskur og et Brændehus samt de nærstaaende Sædstakke stod i Flamme.

Redningsarbejdet

Da Ilden opstod var der hjemme paa Gaarden den 85-aarige Ole Olsen og hans Hustru samt 2 Sønner, en Pige og en Dreng. Efter at de gamle Folk var bragt i Sikkerhed, gik Sønnerne i Lag med at redde Dyrene. Heldigvis var næsten alt Kvæget paa Marken. To Køer og en Kalv, som var paa Stald, samt Heste og nogle Svin lykkedes det under store Vanskeligheder at faa ud af de brændende Bygninger, tilrods for, at alt i forbavsende kort Tid var et eneste Ildhav. En So med 12 Grise samt en Snes Høns omkom i Flammerne.

Høns i Pæretræet

I et stort Pæretræ, som stod tæt op til Stuelængens østlige Side, plejede ca. 80 af Gaardens 100 Høns at tilbringe Natten. Det samme var Tilfældet Brandnatten. Det blev deres Redning. De Høns, der var gaaet i Hus, brændte, men de 80 Høns i Pæretræet bjærgede Livet - mærkeligt nok. Vinden bar nemlig Ild og Røg ind mod Træet, der var tæt behængt med Moltkepærer. Disse blev stegt og en Del af Træet brændte, men Hønsene klarede Stillingen. Man troede, at de blev baade brændt og kvalt, men da Dagen gryede, indtog de deres Frokost med stegte Pærer som Forret. De havde tilsyneladende ikke taget mindste Skade.

Ogsaa Lænkehunden

bjærgede Livet. Hver Aften plejede man at slippe den løs, og umiddelbart før Lynet jog ned i Straataget, var den bleven frigjort for sin Jærnlænke. I Løbet af Søndagen gik den forgæves og søgte efter sit Hus.

Indbo og Avlsredskaber.

Saa snart Kreaturerne var reddet, gik man i Lag med Indbo og Avlsredskaber. Der var nu begyndt at komme tililende Mandskab til Stede. Men der var ikke meget at udrette. Ilden havde taget for graadigt fat. Under Livsfare lykkedes det at redde lidt Indbo, hvorimod næsten alle Avlsredskaber og Maskiner brændte. De mange træfri Jærnde, der laa hulter til bulter paa Brandstedet, var et talende Vidnesbyrd derom.

Bygningerne over 100 Aar gamle.

Alle Bygningerne, der var straatækkede og af Bindingsværk, var meget gamle. Stuelængen og den ene Udlænge var ca. 120 Aar gamle. Væggene bestod af flettet Risværk, klinet med Ler. Efter at Træværket var fortæret, blev der ikke meget tilbage. De to andre Længer var ca. 50 år gamle.

Det gamle Hjem.

Gaarden ejes af Grevskabet Bregentved. Ole Olsens Fader havde den i Fæste, men Sønnen fik den i Forpagtning paa Livstid. Ole Olsen, der fødtes paa den gamle Gaard for 85 Aar siden, var selvfølgelig betaget af Branden. Alt var vel gammelt og primitivt, men det var dog for ham 'det gamle Hjem', der rummede saa mange Minder. Trods sine 85 Aar opholdt han sig paa Brandstedet til henad Kl. 2 om Natten. For første Gang i sit lange Liv var han bleven husvild.

En Sikkerhedsforanstaltning, der ikke hjalp.

For at hindre Ildsvaade havde man for fire Dage siden faaet Skorstene repareret. Denne Udgift kunde man have sparet. Nogle høje Piletræer, som stod ved Gaarden, havde man ment vilde virke som Lynafledere. Men Lynet fandt dog Vej til Straataget.

Der var mødt Sprøjter fra Dalby og Tureby, men der var jo ikke stort at udrette.

Brandforhør afholdtes Søndag, men der fremkom intet af Interesse. Det godtgjordes, hvad man forud vidste, at Branden skyldtes Lynnedslag.

Ole Olsen var meget bevæget over den Skæbne, der havde ramt Hjemmet, men han vidste i øvrigt forbavsende god Besked om alt muligt Gaarden vedrørende, ligesom han havde Rede paa, hvor mange Læs Sæd, der var i hver Stak.

Løsøret var forsikret i Brandassuranceforeningen for Grevskabet Bregentved og Omegn for 17.247 Kr. Bygningerne i alm. Brandforsikring vistnok for 17.000-18.000 Kr.

- 1921 **Gården nedlagt** Efter Branden blev hovedparcellen inddraget under Turebyholm.
Efterfølgende blev oprettet et parcelliststed på matr.nr. 10-b ved hovedlandevejen.
Denne ejendom købte Lars Peter Olsen (Ole Olsens søn) af Bregentved Gods i 1923.
Ole Olsen (89 år) døde i Høsten 3-12-1925 som Forhenværende Fæstegaardmand i Høsten.

Kilder til dette notat:

- Matrikelkort 1799-1997 fra [Geodatastyrelsen](#)
- Folketællinger 1787-1940 fra ArkivalierOnline
- Kirkebøger 1715-1965 fra ArkivalierOnline - Hovedsageligt fra Sdr. Dalby sogn
- Skifteprotokoller fra Bregentved Gods/Bregentved-Gisselfeld Birk 1790-1921
- Realregister(tingbøger) fra Grevskabet Bregentved Birk og Bregentved-Gisselfeld Birk
- Brandforsikringsprotokoller for Fakse Herred
- Christian V's Matrikel 1688 - [Markbøger for Høsten By](#)
- Jordebog 1867, Bregentved Gods - [Høsten By](#)
- BBR - Bygnings- og boligregistret
- Arne Majvangs bøger 'Dalby og Tureby sognes historie' 1960-1963
- Arne Hansens [hjemmeside](#) om 'Fæstegårde i Sønder Dalby, Tureby og Øster Egede sogne'.
- Danske Gaarde 1915-1918, 3. Samling, [Bind 4](#), af J. C. B. la Cour
- Luftfotos fra 'Danmark set fra luften' fra [Det Kgl. Bibliotek](#)

De indskrevne links til oplysninger fra Internettet er gældende 2018

Skrevet af:

Vagn Mørkeberg Christiansen
vagnmc@gmail.com